

Motion till riksdagen

1985/86:Jo763

Paul Lestander m. fl. (vpk)

Ett program för sanering av den marina miljön vid västkusten

Bohusläns Skärgårdsråd arbetar nu intensivt med projekt "Rädda Västerhavet". Detta räddningsarbete finner vi från vänsterpartiet kommunisterna vara väl motiverat.

Riksdagen har genom tidigare beslut skapat ett separat konto av handelsgodselavgifterna. Dessa medel skall finansiera miljöinsatser. Det bör därför vara en självklarhet att medel från detta konto ställs till förfogande för detta ändamål.

Åtgärder mot eutrofieringens (övergödningens) orsaker och effekter på västkusten

Ett flertal rapporter från bl. a. naturvårdsverket de senaste åren redogör för eutrofieringens orsaker och effekter. Skadeverkningarna har nu blivit alltmer påtagliga även för skärgårdsbefolkningen; kustfisket efter vissa arter minskar. Havsfisket är negativt påverkat. Fisken i odlingar (kassodlingar i havet) förgiftas vid algbloomingar. Musslor längs västkusten har blivit förgiftade på ett sätt som ej förekommit tidigare. Ruttande alger i alltmer ökande omfattning längs stränderna sprider dålig luft. Grunda bottnar som utgjort matplats för fisk och varit yngelkammare för viktiga fiskslag har gradvis förstörts. Om västkustbor även i fortsättningen skall kunna få sin bärning från havet måste de uppkomna problemen börja åtgärdas.

Det är inte bara ortsbefolkningen som drabbas. En av Sveriges största turistattraktioner blir allt mindre attraktiv när vikarna luktar illa, spinnfiskare inte får någon fisk och levande fiskesamhällen tappar livskraften.

Forskarnas larmrapporter och ortsbefolkningens egna iakttagelser motiverar nu omedelbara åtgärder. Här några exempel på en handlingsplan för att lösa problemen:

1. Kraftfullt internationellt och nationellt arbete för minskning av närsaltsutsläppen i havet.
2. Kompensationsutsättning av fisk och skaldjur.
3. Installation av lokala biofilter (algodlingar, musselodlingar) för minskning och balansering av näringsbelastningen.
4. Undersöka och pröva nya metoder för att förbättra vattenkvaliteten längs kusten.

Det framgår nu med stor tydlighet (naturvårdsverkets rapporter) att jordbrukets gödning har en stor skuld till eutrofieringsproblemen i Västerhavet. Därför bör det vara helt naturligt att delar av fonderade konstgödselpengar som avsatts till forskning går till åtgärder för att rätta till problemen i havet. På lång sikt bör emellertid projekten ge betydande vinster för samhället i form av ökade fångster och förbättrade odlingsmöjligheter i havet. Med detta följer också en attraktivare boendemiljö och ökning i turismen.

Mål och medel

1. För att minska tillförseln av näring till havet krävs ett utökat internationellt arbete av våra politiker och tjänstemän. På det nationella planet bör jordbrukets forskningsorgan skaffa och sprida kunskap kring alternativa odlingsformer. Man skall naturligtvis arbeta på att minska även övriga utsläpp.
2. En utökning av pågående utsättning av lax och öring, kompletterad med förbättringar av de naturliga lekplatserna för ovan nämnda fiskslag. Kostnad för lax och öringsyngel: 600 000 kr. Biotopvårdande åtgärder i lekvattnen för dessa fiskar: 600 000 kr.

Inhämta kunskaper samt påbörja produktion av marina fiskslag och skaldjur. De mest aktuella arterna är torsk, plattfisk, hummer och ostron. Odlingen avses både för utsättning av yngel och konsumtionsstorlek. Kostnaden: Start för försöksodlingar; 2 000 000 kr. (Norska försök med utsättning av torsk och hummer anses vara lönsamma i dag.)

3. Installation av ett musselfilter för påverkan av ett avgränsat belastat område. Uppbyggnaden sker så att även det lagrade materialet under odlingen kan tas till vara för användning som jordförbättringsmedel.

Tillsammans med musselfiltret läggs en algodling som tar vara på lösta närsalter. Kostnader: 3 000 000 kr.

4. Bedriva en förutsättningslös undersökning av reningsmetoder som ej används i vårt land, men som kan tänkas komma till användning på västkusten. Undersökningen omfattar litteraturstudier, resor och mindre laboratorieexperiment. Kostnad: 300 000 kr.

Totalkostnad för starten av projektet "Rädda Västerhavet" är beräknad till ca 6 500 000 kr.

Hemställen

Under hänvisning till det ovan anförda föreslås

1. att riksdagen hos regeringen begär att internationella insatser initieras vid Nordiska rådet och andra internationella organ för att minska utsläppen till detta område,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna behovet av ökad utsättning av lax, öring och yngel samt förbättrad biotopvård enligt motionens förslag,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna behovet av start av försöksodlingar enligt motionens förslag,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna behovet av installation av musselfilter enligt motionens förslag,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna behovet av kunskapsuppbyggnad om reningsmetoder enligt motionens förslag,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om finansiering ur konto för handelsgödselavgift,

7. att riksdagen beslutar att 6 500 000 kr. från kontot för handelsgödselavgifter anslås till projektet "Rädda Västerhavet".

Mot. 1985/86

Jo763

Stockholm den 27 januari 1986

Paul Lestander (vpk)

Jörn Svensson (vpk)

Viola Claesson (vpk)

Alexander Chrisopoulos (vpk)

Oswald Söderqvist (vpk)